

Yhteenveto toimialojen käyttötalousosan sisällöstä

Toimiala yhteensä

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kaupunkikulttuurin toimialan tehtävänä on vapaa-ajan lautakunnan toimivaltaan kuuluvien asioiden valmistelu ja täytäntöönpano. Toimiala huolehtii kaupungin kirjasto- ja asukaspalveluiden, kulttuuripalveluiden, liikuntapalveluiden ja nuorisopalveluiden järjestämisestä.

Keväällä 2020 tehdyssä kaupunkikulttuurin toimintaympäristöanalyysissä nousivat esille väestönkasvu ja monimuotoistuminen, resurssiviisauden tiekartta, uusi organisaatio ja yhteisöllisyys sekä teknologinen kehitys. Vantaan virallisen väestöennusteen 2019–2029 mukaan väestömäärä kasvaa vuoteen 2029 mennessä 40 000 asukkaalla. Vaikka nopea väestönkasvu ja monimuotoistuminen tuovat lisähaasteita palvelutuotantoon, ne voivat hallitusti hoidettuna olla kaupungille myös todellinen menestystekijä. Tästä syystä toimiala haluaa olla aktiivinen toimija segregaatiorjumisessa ja Vantaan myönteisen erityiskohtelun toimenpideohjelman toteuttamisessa.

Vapaa-aika on lisääntynyt ja siitä näyttää tulevan entistä merkityksellisempää. Ihmiset ovat myös entistä kiinnostuneempia omasta hyvinvoinnistaan ja sen mittaamisesta. Kaupunkikulttuurin toimialan palveluilla on vahva yhteys koettuun hyvinvointiin. Kaupunkikulttuurilla on myös tärkeä rooli positiivisemmän kaupunki-identiteetin luomisessa erilaisten tapahtumien ja palveluiden keinoin.

Kaupunkikulttuuri voi toiminnallaan vahvistaa kansalaisyhteiskuntaa ja vastata ihmisten yhteisöllisyyden ja osallisuuden tarpeisiin. Uudenlaiset kumppanuudet ja yhdessä tekeminen korostuvat. Digitalisaatio (automaatisointi, tehokas tilankäyttö, sähköinen asiointi ym.) parantaa palveluiden saavutettavuutta.

Kaupunkiympäristö muuttuu kasvavan maahanmuuttajaväestön, ikääntymisen sekä lapsiperheiden määrän kasvun myötä. Muutos tukee moniarvoista kaupunkikuvaa, mutta edellyttää tietoisia valintoja toimintojen ja resurssien kohdentamisessa. Toimialan palvelut tukevat yhteisöllistä ja vuorovaikutteista toimintaa. Ne vahvistavat moninaisuutta ja antavat valmiuksia toimia aktiivisesti yhteiskunnassa. Palveluiden avulla torjutaan tehokkaasti yksinäisyyttä ja eriarvoistumista. Monipuolinen rahoituspohja kannustaa ja rohkaisee innovatiivisuuteen ja uudistumiskykyyn. Lisäresursseilla luodaan uusia ratkaisuja ja tehdään kehitystyötä.

Toimialan kärkihankkeet ovat seuraavat:

- Elinvoiman ja viihtyvyyden lisääminen monipuolisen tapahtuma- ja palvelutuotannon kautta.
- Asukkaat aktiivisesti mukaan kaupungin ja sen asuinalueiden kehittämiseen.
- Huomioidaan vieraskielinen väestö kaikessa palvelutuotannossa.
- Toteutetaan lasten ja nuorten harrastustakuuta ja lisätään aikuisten ja ikäihmisten harrastusmahdollisuuksia.
- Myönteisen erityiskohtelun ohjelman, jatkossa Lähiö-ohjelman toteuttaminen
- Kuusijärven ja Myyrmäen keskustan kärkihankkeiden edistäminen

Toimialan keskeiset tavoitteet

Kaupunkikulttuurin toimialan rooli on merkittävä valtuustokauden strategisten päämäärien toteutumisessa. Näiden päämäärien saavuttaminen edellyttää kaupunkiorganisaation yhteistä toimijuutta.

Talouden tasapainoa turvataan kustannustehokkaiden tilaratkaisujen kautta. Ympäristöviihtyvyyttä lisätään toteuttamalla uusia merkittäviä ympäristötekoja. Elinvoiman ja vetovoiman kasvattamiseksi suurten tapahtumien määrää lisätään mahdollisuuksien mukaan. Asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseksi lisätään tietoisuutta lasten ja nuorten matalan kynnyksen harrastusmahdollisuuksista ja toteutetaan Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelmaa. Lisäksi kiinnitetään erityistä huomiota siihen, että vieraskielinen väestö huomioidaan kaikessa palvelutuotannossa. Tavoitteena on myös uusien kohderyhmien tavoittaminen (mm. maahanmuuttajat) ja kotiin vietävien palveluiden tarpeen kartoittaminen. Vaikuttavuutta lisätään kehittämällä arviointimenetelmiä ja hyödyntämällä entistä paremmin niistä saatavaa tietoa. Poikkeusaikana kehitettyjä virtuaalisia palveluja jatketaan mahdollisuuksien mukaan. Tiedolla johtamista uudistetaan ja tavoitteena on, että v. 2021 jokaisella palvelualueella on jatkuvan tiedon keräämiseen luotu järjestelmä.

- Kukoistavaa kaupunkikulttuuria kaikilla suuralueilla.
- Erityisenä tavoitteena on lasten, nuorten ja aikuisten matalan kynnyksen harrastusmahdollisuuksien lisääminen yhteistyötä tiivistämällä.
- Toimiala toteuttaa elinvoimaohjelmaa aktiivisesti.
- Kulttuuriympäristön linjauksien toimeenpanoon panostetaan.
- Työkulttuuria ja työtapoja kehitetään hyvällä strategisella esimiestyöllä.
- Resurssiviisauden tiekartta on käytössä kaikilla palvelualueilla.
- Toimialan keskeiset palveluprosessit kuvataan ja palvelujen tuotantotavat analysoidaan.
- **Kaupunki tukee ja mahdollistaa kaikenkokoisia asukas- ja yhdistyslähtöisiä tapahtumia.**
- **Vantaan saaria kehitetään kuntalaisia palveleviksi virkistysalueiksi ja selvitetään mahdollisuutta saada vuokratuloa niiden toiminnoista ja palveluista.**
- **Toimiala käy vuoropuhelua kaupunkiympäristön toimialan kanssa sen varmistamiseksi, että kaupunkisuunnittelussa huomioidaan eri kokoisten tapahtumien vaatima infrastruktuuri.**

IRTAIN OMAISUUS

Toimialan irtaimistohankinnat liittyvät lähinnä peruskorjauksien tai muutostöihin liittyviin kalustohankintoihin. Lisäksi irtaimistomäärärahalla hankitaan palvelualueiden yksittäisiä kone- ja laitehankintoja sekä korvaavaa kalustoa. Hankinnoissa painottuu lasten kulttuurikeskus Orvokin peruskorjaukseen liittyvä kalustaminen. Pointin kirjastoon hankitaan palautusautomaatti ja neljään kirjastoon hankitaan varausten noutoautomaatti ja siihen liittyvä palautushylly. Lumo-salin ja kulttuuritalo Martinuksen tekniikkaa parannetaan ja lasten kulttuurikeskus Pessin uudet tilat kalustetaan. Trio-Areenan tulostaulu nykyaikaistetaan ja hankintaan latukone Keski-Vantaan alueen latuja varten.

Vapaa-ajan lautakunta

Vapaa-ajan lautakunta huolehtii kirjasto- ja asukaspalveluista, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelujen järjestämisestä.

Tehtäväalueelle on varattu määrärahat vapaa-ajan lautakunnan menoihin.

Yhteiset palvelut

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kaupunkikulttuurin toimialan yhteisiin palveluihin kuuluvat toimialan johto sekä yhteiset palvelut. Yhteiset palvelut -yksikkö koostuu asiantuntijoista, jotka huolehtivat toimialalle keskitetyistä talous- ja hallintopalveluista, suunnittelusta ja kehittämisestä sekä viestinnästä ja palvelumarkkinoinnista. Kaupunkikulttuurin yhteisten palveluiden erityistehtäviä ovat järjestöyhteistyön ja avustusten valmistelun koordinointi, järjestötilojen toiminnallinen hallinnointi, vaikuttamistoimielinten toiminnan koordinointi sekä kaupunkitasoisesti osallisuuden asiantuntijatyö ja osallisuustyön koordinointi.

Keskeiset tavoitteet

Tulevan vuoden aikana jatketaan uuden organisaatorakenteen edellyttämää palvelu- ja toimintaprosessien uudistamista. Uuden toimialan johtamisjärjestelmää ryhdytään jalkauttamaan johtamiskäytännöiksi, jotta perustehtävien suorittaminen säilyy tasokkaana. Tuottavuus- ja kasvuohjelmaa toteutetaan tehostamalla toimintaa ja etsimällä toimialan sisäisiä synergiahyötyjä. Oikea-aikainen, monipuolinen viestintä ja tehokas palvelumarkkinointi tukevat tavoitteiden toteutumista. Kuntalaisten kokemaa tyytyväisyyttä osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiin edistetään sähköisen osallisuusympäristön aktiivisella kehittämisellä ja osallisuustyön vahvistamisella koko kaupunkiorganisaatiossa. Kaupungin avustusjärjestelmän vaikuttavuutta pyritään lisäämään.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kuusijärven toimintojen koordinaatio ja alueen palveluiden kehittäminen keskitetään kaupunkikulttuurin toimialalle ja resursoidaan yhteisiin palveluihin. Järjestöyhteistyötä tiivistetään ja kehitetään uusia yhteisiä palvelumuotoja. Kaupungin jakamien avustusten myöntämisperiaatteita ja avustusten valmistelukäytäntöjä ryhdytään yhtenäistämään. Kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia lisätään kehittämällä kaupungin osallisuustyötä.

Kirjasto- ja asukaspalvelut

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kirjasto- ja asukaspalveluiden tehtäväkenttä on hyvin monipuolinen. Palvelualueen yksiköiden kaupunginkirjaston, Vantaan aikuisopiston ja kuntalaispalveluiden palvelut on tarkoitettu kaikille vantaalaisille ja ne tavoittavat laajasti eri väestöryhmiä. Palvelualueen toiminnot edistävät muun muassa monilukutaitoa, elinikäistä osaamista ja oppimista sekä itsensä monipuolista kehittämistä. Pyrkimyksenä on edistää myös aktiivista kansalaisuutta ja kuntalaisuutta, demokratiaa, sananvapautta, maahanmuuttajien kotoutumista, yhteisöllisyyttä ja moniarvoisuutta.

Kirjasto- ja asukaspalvelut vastaa Vantaalla lukuharrastuksen mahdollistamisesta ja edistämisestä sekä muiden kirjaston tehtävien järjestämisestä, kansalaisopisto-opetuksen, aikuisten perusopetuksen, maahanmuuttajille suunnatun koulutuksen sekä avoimen yliopisto-opetuksen järjestämisestä, kaupungin monikanavaisesta asiointi- ja neuvontapalvelusta ja sähköisen asiointin tuen kehittämisestä. Palvelualue ylläpitää kaupungin asukastiloja, tukee yhteisöjä ja järjestöjä, koordinoi vapaaehtoistoimintaa, valmistelee avustuksia ja kehittää yhteisötyötä. Yhteinen pöytä ylläpitää hävikkiterminaalia ja yhteisöllistä ruoka-aputoimintaa laajassa verkostossa.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Kirjasto- ja asukaspalvelut tarjoaa apua, välineitä ja sisältöjä monilukutaidon tueksi, edistää aikuisväestön ja ympäröivän yhteiskunnan kehittymistä tasokkaan ja monipuolisen koulutuksen avulla sekä kehittää hyvinvointityötä. Tavoitteena on lisäksi tarjota kaupunkilaisille laadukkaita asiointikokemuksia monipuolisella palveluvalikoimalla kehittämällä kaupungin monikanavaista asiointipalvelua sekä kuntalaisneuvonnan ja -ohjauksen koordinaatiota.

Vuonna 2021 kirjaston sisälogistiikan automaatiota parannetaan laiteinvestointien turvin ja vapautunutta työpanosta ohjataan lisääntyneisiin lakisääteisiin tehtäviin. HelMet-sivoustouudistus on käynnistynyt. Kansalaisopiston ja maahanmuuttajayksikön koulutusta järjestetään keskitetysti, alueellisesti ja etänä. Aikuisopistossa järjestetään yleisten kielitutkintojen mukaisia kielikokeita ja jatketaan toiminnan kehittämistä Opetushallituksen ja opetusministeriön rahoittamien projektien avulla.

Kaupunkitasoisen digituen verkoston kehitystyö jatkuu ja aikuisopiston asiakkaiden ja tuntiopettajien tueksi tarkoitettuja sähköisiä palveluita kehitetään edelleen. Digitaalisia palveluita ja niiden tukea hyödynnetään myös yhdenvertaisten kohtaamisten edistämisessä ja yhteisötyössä. Paikallisyhteisöjen tukemiseksi kehitetään lisäksi toimijuutta ja hyvinvointia vahvistavaa ruoka-apua ja verkostoja, mukaan lukien kaupunkitasoista vapaaehtoistoiminnan verkostoa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Palveluita kehitetään poikkeusajan hyvät toimintatavat ja asiakkaiden osallisuus huomioiden. Kivistön uusi kirjasto vakiinnuttaa toimintansa, Kirjasto 2030 -ohjelmatyö on valmis ja ohjelman mukainen työ on aloitettu. Kirjaston automaatiota kehitetään jatkuvasti, jotta voidaan taata resurssien riittävyys ja oikea kohdentaminen kaupungin kasvaessa.

Kansalaisopisto-opetuksen tarjontaa kehitetään vastaamaan entistä paremmin kuntalaisten tarpeita ja toiveita asiakkaiden antaman palautteen perusteella. Aikuisten perusopetuksen määrällinen ja sisällöllinen kehittäminen jatkuu. Kaupunkitasoista monikanavaista asiakaspalvelua sekä digitukea kehitetään. Vantaa-infon ja yhteisöpalveluiden palveluita tuotetaan myös etänä. Kuntalaispalveluissa kehitetään digitukea ja tuotetaan palveluja myös etänä. Palveluita kehitetään poikkeusajan hyvät toimintatavat ja asiakkaiden osallisuus huomioiden. **Arvioidaan uudelleen alueellisten kehittämistoimikuntien rooli ja sisältö seuraavalle toimintakaudelle.**

Kulttuuripalvelut

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Vantaan kulttuuripalvelut on taiteen, kulttuurin ja historian asiantuntijaorganisaatio. Kulttuuripalvelut vastaa kulttuuritoiminnoista, joilla edistetään paikallista ja alueellista elinvoimaa, kansainvälistä toimintaa, kulttuurista vuorovaikutusta sekä kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä. Kulttuuripalveluiden perustehtävä on mahdollistaa koskettavaa kulttuuria, kohtaamisia ja elämyksiä.

Kulttuuripalveluiden palvelualue ylläpitää ja kehittää vantaalaisten mahdollisuuksia henkiseen ja sisältörikkaaseen hyvinvointiin, sivistymiseen ja aktiiviseen kansalaisuuteen. Kasvavana kohderyhmänä ovat kaupunkilaisten lisäksi muualta tulevat festivaalivieraat sekä koti- että ulkomaalaiset matkailijat. Kulttuuripalvelut huolehtii myös asukkaiden omaehtoisen kulttuuritoimijuuden vahvistamisesta. Alueiden eriarvoistumista voidaan estää tehokkaasti kulttuurin keinoin.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Kulttuuripalveluiden vision mukaan Vantaa on katu-uskottava, kansainvälinen ja kehittyvä kulttuurikaupunki. Vuoden 2021 alusta Vantaan kulttuuriohjelma 2021-2030 ohjaa yhteistä toimintaa kohti kulttuurisia päämääriä. Kulttuuripalveluiden yleisenä tavoitteena on esteettinen ja virikkeellinen kaupunkiympäristö, jossa elävä kaupunkikulttuuri on osa kotikaupunki-identiteettiä. Taide ja historia näkyvät kaupunkikuvassa ja ihmisten arjessa monipuolisena yhteistyönä ja osallisuutena kaupunkilaisten kanssa.

Talousarviokauden keskeiset tavoitteet palvelevat kaupungin elinvoimaohjelman toteutumista. Yhteinen työ ja kulttuurisuunnittelu kaupunkisuunnittelun sekä elinkeinopalveluiden kanssa lisääntyy. Kulttuuritalo Martinuksen ja Lumosalin ohjelmistot kehittyvät edelleen ja Lumosali valjastetaan entistä tehokkaammin esittävän taiteen paikaksi. Oopperayhteistyö uudistuu ja monipuolistuu. Osallistavalla työotteella ja myönteisen erityiskohtelun toimenpiteillä vähennetään kaupunginosien eriarvoistumista. Suurten tapahtumien avustusmäärärahasta kohdennetaan kulttuurijärjestöjen ja asukasyhteisöjen omaehtoisen toiminnan järjestämiseen (pienet kulttuuritapahtumat). **Kaupunki tukee ja mahdollistaa ennakkoluulottomasti karkeakulttuurin erilaisia tapahtumia.**

Kulttuuripalvelut mahdollistaa lapsille ja nuorille osallistumisen oman kaupungin taide- ja kulttuurielämään. Monipuolisia, laadukkaita kulttuuripalveluita, taiteen perusopetusta sekä lasten ja nuorten taideharrastusmahdollisuuksia järjestetään kaikilla palvelualueilla. Lastenkulttuurikeskus Pessi saa uudet korvaavat vuokratilat keväällä 2021. Lasten ja nuorten kulttuuripalvelut vastaa koko Vantaan esi- ja perusopetuksen kulttuurikasvatussuunnitelman sisällöistä ja toteutuksesta. Perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen kerhotoiminnan sisältöjä vahvistetaan yhdessä liikunta- ja nuorisopalveluiden kanssa. Taidekasvatusta ja Tempo-orkesteri ja -kuorotoimintaa lisätään edelleen osaksi perusopetuksen iltapäiväkerhotoimintaa.

Kulttuuripalveluiden toiminta avustuksineen ja osallistavine hankkeineen tuottaa hyvinvointia koko elämänskaarella, painotusten ollessa lasten ja nuorten, sekä seniori-ikäisten hyvinvointia edistäviissä toimenpiteissä. Oman palvelutuotannon lisäksi tuetaan kansalaisjärjestöjä avustusten turvin tuottamaan kaikille lapsille ja nuorille harrastustoimintaa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palveluiden kehittäminen

Vuoden 2021 alusta Vantaan kulttuuriohjelma 2021-2030 ohjaa yhteistä toimintaa kohti kulttuurisia päämääriä. Tavoitteena on luoda elävää kaupunkikulttuuria sekä synnyttää yhteisöllisyyttä

osallistaen asukkaita ja eri toimijoita siten, että jokaisella asuinalueella on omanlainen kulttuurinen yhteistoiminta, henki sekä toimintaan sopivia tiloja. Toiminnan tuottavuutta ja volyymia kehitetään osallisuuden, yhteistoiminnan ja monituottajamallin avulla. Pääkaupunkiseutuyhteistyötä kehitetään erilaisten kansainvälisten sekä kotimaisten taide-, museo- ja kulttuuriprojektien kautta hyödyntäen metropolialueen tuomat synergiat mm. kiertuetoiminnan ja yhteisprojektien kautta.

Häkansbölen kartanoalueen talousrakennusten peruskorjaus valmistuu vuoden 2021 aikana. Pesutupa kunnostetaan lastenkulttuuritilaksi. Aittaan ja pikku talliin valmistuu kartanon maatalouden ja arjen historiaa esittelevät näyttelyt, joihin pääsee tutustumaan alueen opastuksilla ja tapahtumissa.

Taiteilijaresidenssitoiminta suunnitellaan käynnistettäväksi vuonna 2021 kulttuuripalveluiden sisäisenä työskentelyresidenssinä. Tämä tapahtuu Vantaan taidemuseon koordinoimana ja yhteistyössä Taideyliopiston, Aviapoliksen aluehankkeen ja Vantaalla toimivien yritysten kanssa. Tavoitteena on työyhteisöjen monimuotoisuuden lisääminen sekä taiteen käsitteellinen ja rakenteellinen yhdistäminen tiloihin.

Kulttuuripalvelut jatkaa palveluiden kehittämistä uudessa, vuoden 2020 vuoden alussa aloittaneella toimintamallilla, joka koostuu kolmesta palveluyksiköstä: Kulttuuritoiminta ja -tilat, lasten ja nuortenkulttuuripalvelut sekä museopalvelut.

Musiikkiopisto

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Musiikkiopisto kuuluu lasten ja nuorten kulttuuripalveluiden yksikköön. Vantaan musiikkiopisto tarjoaa vuonna 2021 opiskelupaikan yli kahdelle tuhannelle oppilaalle. Musiikkiopisto antaa taiteen perusopetusta musiikin laajan oppimäärän mukaisesti pääsääntöisesti lapsille ja nuorille. Opiskelu on tavoitteellista, tasolta toiselle etenevää, ja se noudattaa opetushallituksen opetussuunnitelman perusteiden mukaan laadittua, vapaa-ajan lautakunnan hyväksymää opetussuunnitelmaa. Lisäksi musiikkiopiston avoimella osastolla järjestetään maksupalveluperiaatteella toimivaa musiikin opetusta eri-ikäisille harrastajille. Oppilaitoksen monipuolinen toiminta tulee näkymään vuoden aikana Vantaalla järjestettävissä konserteissa, esityksissä ja tapahtumissa.

Musiikkiopisto tarjoaa oppilailleen hyvän kasvualustan musiikin harrastajana ja ihmisenä kehittymiseen musiikillisten elämysten kautta. Laadukkaan opetuksen takana on ammattitaitoinen henkilökunta ja laaja-alainen opetustarjonta.

Musiikkiopisto toimii 20 eri toimipisteessä eri puolilla Vantaata. Musiikkiopistossa on myös ruotsinkielinen opetusyksikkö.

Keskeiset tavoitteet

Taiteen perusopetuksessa etsitään aktiivisesti uusia toimintamalleja ja yhteistyömuotoja palvelualueen ja kaupunkikulttuurin organisaatiossa. Musiikkiopistossa uuden opetussuunnitelman siirtymäaika on päättynyt ja syksystä 2021 kaikki oppilaat ovat siirtyneet uuden OPSin mukaiseen opetukseen. Opetusjärjestelyt tukevat uuden OPSin toteutusta, esimerkiksi yhteismusisointia on

järjestetty jokaiselle soitinryhmälle riittävästi ja oppilaiden valitsevat opintopolut toteutetaan. Jatketaan henkilöstön sitouttamista ja työhyvinvointiin panostamista.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palveluiden kehittäminen

Musiikkiopisto jatkaa toimintojen sopeuttamista muun muassa muuttamalla vapautuvia vakansseja vastaamaan toimintaympäristön muutoksista ja uudesta opetussuunnitelmasta johtuviin haasteisiin. Muutos mahdollistaa taloudellisemman ja oppilaslähtöisemmän opetustarjonnan.

Orvokin Kulttuurikeskuksen remontin valmistumisen myötä keväällä 2021 musiikkiopisto saa huomattavasti tarkoituksenmukaisemmat opetustilat eri toiminnoille. Tiloja voi aamupäivisin hyödyntää myös peruskoululaiset ja lastenkulttuuri.

Kuvataidekoulu

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Vantaan kuvataidekoulu kuuluu lasten ja nuorten kulttuuripalveluiden yksikköön. Se tarjoaa laajan oppimäärän mukaista kuvataiteen perusopetusta lapsille ja nuorille viidessä opetuspisteessä eri puolilla Vantaata. Opetuspisteet ovat Orvokissa Tikkurilassa, Myyrmäki-talossa, Kartanonkoskella Tilkun koulussa, Korsossa Lumossa sekä Kivistössä Aurinkokiven koulussa. Oppilaita lukuvuoden 2020-2021 alkaessa on 879. Opetuspisteidensä ja oppilasmääränsä puolesta Vantaan kuvataidekoulu on Suomen toiseksi suurin kuvataidekoulu. Lisäksi kuvataidekoulu järjestää avoimia viikonloppukursseja ja kerhotoimintaa peruskouluissa.

Keskeiset tavoitteet

Taiteen perusopetuksessa etsitään aktiivisesti uusia toimintamalleja ja yhteistyömuotoja palvelualueen ja kaupunkikulttuurin organisaatioissa. Vantaan kuvataidekoulu osallistuu aktiivisesti myös Kuvataidekoulujen liiton toimintaan Taiteen perusopetuksen tunnettuuden lisäämiseksi valtakunnallisestikin. Esimerkkinä voidaan mainita Kansanedustajat kuvataidekoululaisten silminnäyttely, johon tehtiin muotokuva kaikista suomalaisista kansanedustajista. Vantaalaiset kansanedustajat Sari Multala ja Antti Lindman kävivät henkilökohtaisesti kuvataidekoululla malleina.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palveluiden kehittäminen

Kuvataidekoulu jatkaa toimintansa jatkuvaa itsearviointia ja toimintansa kehittämistä Virvatuli-mallin mukaisesti. Opetusta kehitetään aktiivisesti ja uuden teknologian tarjoamia mahdollisuuksia hyödynnetään myös kuvataideopetuksessa. Uusina työpajoina aloittivat mediataide ja Pima B (Piirustus ja maalaus), jossa perinteiseen maalaustaiteeseen yhdistetään myös digitaalisia sisältöjä ja työskentelymenetelmiä. Uuden oppilashallintojärjestelmän eepoksen tarjoamia mahdollisuuksia etäopetukseen hyödynnetään ja muun muassa pilvipalvelutoiminta oppilastöiden tallentamiseksi ja arkistoinniseksi otetaan käyttöön.

Kulttuurikeskus Orvokin remontti toteutetaan vuosina 2019-2021. Remontin yhteydessä uusitaan ja ajanmukaistetaan opetustiloja- ja kalustoa sekä otetaan entistä paremmin huomioon myös turvallisuusnäkökohdat.

Liikuntapalvelut

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Liikunnan palvelualue luo edellytyksiä liikunnallisen elämäntavan muodostumiselle kaikissa elämänskaaren vaiheissa. Liikunnan palvelualue vastaa kaupungin liikuntapalveluiden kehittämisestä ja järjestämisestä, liikuntapaikkojen ylläpidosta ja kehittämisestä sekä liikuntajärjestöjen ja urheiluseurojen toiminnan tukemisesta. Liikuntaan aktivoiminnin perustehtäviin kuuluvat mm. työikäisten ja senioreiden ryhmäliikunta, Liikkuva koulu ja Liikkuva päiväkotitoimenpiteet. Liikunta on kasvavassa roolissa kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi. Erityisenä haasteena on liikunnallisesti passiivisten tavoittaminen ja palveluohjaus.

Liikuntaseurojen toimintaa tuetaan jakamalla avustuksia ja osoittamalla liikuntapaikkoja seurojen käyttöön. Liikunnan palvelualueen tilavarauskysikkö hallinnoi palvelualueen tilojen ohella päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten tilojen vapaa-ajan käyttöä. Liikunnan palvelualue toimii myös aktiivisena yhteistyökumppanina liikunta- ja urheilutapahtumien järjestäjätahojen kanssa.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Liikuntaan aktivoiminnin tavoitteena on tarjota edellytyksiä fyysisesti aktiiviseen elämäntapaan tarjoamalla liikunnan harrastamisen mahdollisuuksia elämänskaaren kaikissa vaiheissa. Työikäisten ja senioreiden ohjatun liikunnan painopisteenä ovat edelleen ikääntyvän väestön tarpeet sekä liikunta-apteekki-toiminnan kehittäminen. Yhteistyötä eri toimialojen kanssa tiivistetään edelleen, mm. Terveyden edistämisen määräraha -hankkeen avulla.

Vahvistamme koko elämänskaaren vaiheet kattavaa palvelukokonaisuutta hyödyntäen hankerahoitusta kehitystyössä sekä jalkauttaen toimiviksi osoittautuvia toimintamalleja. Perusopetuksen kanssa yhteistyössä tarjottavat Sporttikaveri -toiminta, Sporttia kouluille -kerhot, matalan kynnyksen joukkueet sekä yläkoulujen Urhea-toiminta konseptoidaan kokonaisuudeksi ja varmistetaan tälle rahoitus. Kehittämishankkeiden ja harrasteliikunnan ohjaajatuella pyritään synnyttämään uusia matalan kynnyksen harrasteliikuntamahdollisuuksia.

Liikunnan palveluverkon kehittämisen lähtökohtana on luoda liikunnallista elämäntapaa edistävä arkiympäristö erityisesti liikunnan lähipalveluita ja alueellisia palveluita tuottamalla. Kehittämistä ohjaa liikuntapaikkasuunnitelma. Palveluverkon kehittämisessä vahvistetaan yhteistyötä muiden toimialojen kanssa osallisuuden varmistamiseksi sekä koulujen ja päiväkotien pihojen hyödyntämiseksi osana lähiliikuntapaikkaverkostoa. Tulevien vuosien liikuntarakentamisen kehittämiskohteet painottuvat lähiliikuntapuistojen ja -paikkojen uudisrakentamishankkeisiin ja nykyisten liikuntapaikkojen peruskorjauksiin. Liikuntaolosuhteiden edistämiseksi selvitetään lisäksi kumppanuushankkeiden toteuttamismahdollisuuksia.

Tilojen käyttö- ja maksuperusteet uudistetaan. Tilavaraus- ja avustusjärjestelmien kehittämistä ja digisuunnitelman toteuttamista jatketaan yhteistyössä tietohallinnon kanssa.

Liikunnan palvelualue on vuosittain mukana toteuttamassa ja mahdollistamassa olosuhteita luomalla erilaisia liikunta-, kulttuuri- ja muita yleisötapahtumia Vantaalla. Tavoitteena on lisätä kiinnostusta ja myönteisyyttä liikuntaa, vapaa-ajan palveluita ja kaupunkia kohtaan.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Liikuntapaikkojen palveluverkko laajenee, uusia lähiliikuntapaikkoja rakennetaan ja vanhoja kohteita perusparannetaan. Nykyinen henkilöstöresurssi ei riitä kattamaan hoidettavan kokonaisuuden kunnossapito- ja palvelutarvetta. Vantaalla on kasvava tarve uusille liikuntaolosuhteille ja nämä joudutaan toteuttamaan pääasiassa yksityisinä. Uudet yksityiset liikuntatilat lisäävät painetta seuroille jaettavan tilojen vuokratuen määrärahan korottamiselle.

Liikkuva opiskelu -toimintamallia luodaan Yhdessä liikkeelle! -hankkeen kautta yhteistyössä lukiokoulutuksen ja ammattiopisto Varian kanssa. Harrasteliikunnan koordinointi (Sporttia kaikille) vakinaistetaan taloussuunnitelmakaudella. Perusopetuksen kouluille suunnattu matalan kynnyksen liikuntakerhotoiminta varmistetaan Sporttia kaikille ry:n toimesta järjestettävillä Sporttia kouluille -kerhoilla. Sporttikaveri-toimintamallia kehitetään tiiviissä yhteistyössä perusopetuksen, kuraattoripalveluiden sekä kouluterveydenhuollon kanssa. Vantaan harrastuskortti -hankkeessa jatketaan koululaisten pelipäivien kehittämistä sekä Vantaan Kortteliliigan pilotointia uusilla lajeilla. Osana hanketta kehitetään Hobihobi.fi-verkkopalvelua, joka kokoaa yhteen kaikki Vantaalla tarjottavat harrastukset. Verkkopalvelu otetaan käyttöön kaupunkitasoisesti harrastustoimintojen hallinnointiin ja markkinointiin.

Palvelutarpeen kasvuun pyritään vastaamaan lisäämällä ja tehostamalla liikunnanohjausresurssia. Työikäisten kurssitoiminnan osalta yhteistyömallia seurojen kanssa laajennetaan. TE-rahahankkeessa kehitetään liikunta-apteekkitoimintaa ja laajennetaan kohderyhmää nuorempiin ikäluokkiin ja lapsiperheisiin. Hankkeen kautta varmistetaan hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen uudessa kaupunkirakenteessa.

Sporttia kaikille -hankkeen tavoitteena on juurruttaa monikulttuuriset liikuntatoiminnot osaksi peruspalveluita. Hanketta toteutetaan Sporttia kaikille ry:n toimesta.

Selvitetään Vantaan moottoriradan toiminnan edellytykset, kustannukset ja siirto liikunnan palvelualueen hallinnoitavaksi.

Liikunnan palvelualueen tiedolla johtamisen ja sähköisen asioinnin mahdollisuuksia parannetaan digisuunnitelman mukaisesti mm. kehittämällä tilavarausjärjestelmää huomioiden myös avustusraportoinnin vaatimukset ja kehittämällä Hobihobi.fi-verkkopalvelua.

Nuorisopalvelut

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Nuorisopalveluiden tehtävänä on parantaa vantaalaisten nuorten hyvinvointia, edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä ja yhteisöllisyyttä. Nuorisotyötä tehdään tiiviissä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Toiminta lähtee aina nuorten omista tarpeista käsin ja sitä tehdään vahvalla ammatillisella otteella, nuorten omat toiveet sekä lähtökohdat huomioiden. Toimintaympäristössä on nähtävissä nuorten elinolojen

ja hyvinvoinnin entistä voimakkaampaa polarisoitumista. Nuoret jakaantuvat yhä vahvemmin hyvinvoivaan enemmistöön ja entistä huonommin voiviin nuoriin, joita on 10-20 % osuus kaikista nuorista. Vantaan nuorille kasautuu useita erilaisia syrjäytymisen riskitekijöitä. Muun muassa toimeentulotukea saavien, mielenterveysdiagnoosin saaneiden sekä ilman peruskoulun jälkeistä tutkintoa jäävien osuudet ovat muita kuusikkokuntia suurempia. Myös ylisukupolvinen syrjäytyminen on Vantaalla muita kuusikkokuntia voimakkaampaa. Kaupungin nopea kasvuvauhti ja nuorten määrän lisääntyminen näkyy palvelutarpeen kasvuna myös nuorisotyössä. Maahanmuuttajataustaisen väestön kasvava osuus luo tarvetta pohtia uusia tapoja saavuttaa etenkin niitä nuoria aikuisia, joilla on tuen tarvetta ja joita ei saavuteta perinteisin keinoin. Nuorisopalvelut pyrkii vastaamaan näihin haasteisiin mm. etsivän ja jalkautuvan työn, erityisnuorisotyön ja työpajatoiminnan keinoin, sekä tiivistämällä yhteistyötä eri yhteistyökumppaneiden kanssa niin kaupungin sisällä kuin laajemminkin. Nuorten maailma on jatkuvassa muutoksessa ja nuorisopalveluiden on tärkeä pysyä mukana nuorten uusissa ajanviettotavoissa ja kulttuureissa sekä ymmärtää nuorten muuttuvat tarpeet ja toiveet.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Palvelualueen keskeiset tavoitteet Nuorisopalveluiden tavoitteena on hyödyntää monipuolisesti nuorisotyön menetelmiä nuorten tukemiseksi kaikissa niissä ympäristöissä, joissa nuoret toimivat: nuorisotilojen lisäksi mm. oppilaitosympäristössä, kaduilla ja kauppakeskuksissa ja vaikeimmin syrjäytyneiden nuorten aikuisten kanssa kotiin vietävän työn keinoin. Etsivässä nuorisotyössä painopisteenä on kaikkein vaikeimmassa tilanteessa olevien nuorten elämäntilanteen parantaminen kehittämällä kotiin vietävää työtä yhdessä aikuissosiaalityön kanssa. Työpajatoiminnassa laajennetaan palvelutarjontaa siten, että luodaan työpajatoiminnan ohjeen nuorille aikuisille soveltuvaa monipuolista maksutonta harrastustoimintaa sekä päihteettömiä vapaa-ajanviettopaikkoja, jotta ilman työ- ja koulutuspaikkaa oleville nuorille olisi monipuolisesti mahdollisuuksia pysyä aktiivisena ja löytää ystäviä. Tehdään selvitys ilman toisen asteen tutkintoa olevien, erityisesti työvoiman ulkopuolella olevien vantaalaisten nuorten tilanteesta. Keskeisiin tavoitteisiin kuuluu myös entistä parempi nuorten toiveiden ja tarpeiden huomioiminen sekä osallisuuden vahvistaminen kaikessa nuorisopalveluiden omassa toiminnassa, ja nuorten omien ajatusten ja kokemusten esiintuominen myös laajemmin yhteiskunnassa. Nuorisopalveluiden organisaatiossa tavoitteena on valmentavan johtamisen periaatteiden aktiivinen hyödyntäminen kaikessa esimiestyössä ja johtamisessa. Koko henkilökunnan osaamista hyödynnetään toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä ja itsensä johtamisen taitoja vahvistetaan. Nuorisotyön arviointia kehitetään ottamalla aktiivisesti käyttöön valtakunnalliset uudet arviointimenetelmät ja hyödyntämällä arviointitietoa aktiivisesti kehittämisen ja johtamisen välineenä.

Vuonna 2021 Nuorisopalveluissa tehdään koko palvelualueetta koskeva vaikuttavuuden mallintamisen työ. Mallintamistyön kautta on tarkoitus löytää vaikuttavuuden indikaattoreita sekä miettiä mitä erilaista tietoa tarvitaan, jotta edettäisiin kohti nuorisopalveluiden vaikuttavuuden tutkimista. Vaikka ymmärrys on, että nuorten elämään vaikuttaa moni muukin asia, jolloin vaikuttavuus ei ole yksinkertainen asia, on nuorisopalveluissa otettu kunnianhimoinen tavoite, jotta vaikuttavuudesta pystyttäisiin sanomaan hieman enemmän, kuin tällä hetkellä. Tavoitteena on löytää malli, jonka kautta erilaiset tunnusluvut kertoisivat mahdollisimman hyvin nuorisopalveluiden vaikutuksesta alueen nuorten hyvinvoinnin kehitykseen.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuonna 2020 jatketaan oppilaitoksissa toteutettavan erityisnuorisotyön yhteiskehittämistä yläkoulujen ja Varian sekä 15 erityisnuorisotyöntekijän kanssa. Tavoitteena on nuorten

kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin vahvistuminen ja sen myötä mm. ammatillisen koulutuksen keskeyttämisen vähentäminen. Työllä vahvistetaan myös oppilaitosten yhteisöllisyyttä ja moniammatillista työtä sekä ehkäistään yläkoulun ja toisen asteen nivelvaiheessa tapahtuvaa pudokkuutta. Oppilaitosnuorisotyössä alkaa Osaamiskeskus -työ, jossa Vantaalla on kaksi kokoaikaista työntekijää. Osaamiskeskuksen tarkoituksena on levittää parhaita käytäntöjä, sekä mallintaa oppilaitosnuorisotyötä entistä paremmaksi. Lisäksi suunnitteilla on kehittää case manager -työotetta oppilaitosnuorisotyössä nimenomaan nivelvaiheessa oleville nuorille, mutta tätä raporttia kirjoittaessa tämän rahoituspäätöstä ei ole vielä tullut.

Nuorten työpajatoimintaa kehitetään työntekijöiden ja nuorten palautetta ja ideoita hyödyntäen. Työpajatoimintaan luodaan uusia joustavampia työmuotoja ja yhteistyötapoja, jotka monipuolistavat työpajoille osallistuvien nuorten toimintamahdollisuuksia. Liidon ja Luxin, eli vminuorisopalveluiden ja työllisyyspalveluiden yhteistyötä kehitetään ja tiivistetään entisestään yhteisten tilojen myötä. Uusia työpajateemoja kehitetään aloittamalla liikunta-alalle suuntautuva työpaja.

Alueellisen nuorisotyön painopiste on nuorten osallisuutta edistävien työmuotojen kehittämisessä ja toiminnan saavutettavuuden parantamisessa. Matalan kynnyksen harrastusmahdollisuuksia mm. liikunnan ja kulttuurin parissa pyritään luomaan jokaisen nuorisotilan yhteyteen. Uudenlaisia kumppanuuksia nuorten toiminnan järjestämiseksi kehitetään: Kolohongan nuorisotilalla kokeillaan nuorisotilatoiminnan toteuttamista ulkopuolisen toimijan toteuttamana ja ainakin Ylästössä ja Ilolassa kehitetään paikallisten vapaaehtoistoimijoiden ja nuorisopalveluiden yhteistoiminnassa toteutettavia avoimia nuorten iltoja. Kivistön uusi nuorisotila tulee olemaan vahvasti toiminnan käynnistämisen ja kehittämisen keskiössä, koska toiminta on juuri vasta päässyt käyntiin syksyllä 2020.

Yhteistyötä monikulttuuristen järjestöjen kanssa tiivistetään, jotta löydetään tapoja tukea entistä paremmin myös maahanmuuttajataustaisia nuoria. Avustusten käyttöä seurataan myös tekemällä ennalta ilmoittamattomia käyntejä avustuksia saaneiden järjestöjen tapahtumiin ja toimintaan. Nuorisopalveluiden toimintaa toteutetaan ja kehitetään perustoiminnan lisäksi useiden hankkeiden tuomien lisäresurssien kautta.

Syksyllä 2020 aloitettu työskentely vaikuttavuuden mallintamisen ja mittaamisen eteen on vahvasti keskiössä vuonna 2021. Mallintamistyö on tarkoitus saada päätökseen vuoden 2021 aikana.

Kehittämishankkeet vuonna 2021:

- Työpajatoiminnan kehittäminen (AVI)
- Kipinä – Etsivä nuorisotyö Vantaalla (AVI)
- Nuorisotyö raiteilla (OKM)
- Wau mikä mahis! (AVI)
- Moodi (ESR)
- Keskeyttämisestä kohtaamiseen (ESR)
- Nuoska -hanke: Oppilaitosnuorisotyön osaamiskeskus (OKM)
- PKS-digihanke (OKM, ei vielä rahoituspäätöstä)
- Lähiöohjelma, hankevalmisteluvaihe (YM, ei vielä rahoituspäätöstä)
- Rikoksilla oirehtivat nuoret (OM, mukana hankkeessa, ei vielä rahoituspäätöstä)